

KLAIPĖDOS R. KETVERGIŲ PAGRINDINĖ MOKYKLA

Biudžetinė įstaiga, Klaipėdos g. 6, Ketvergiai, 96011 Klaipėdos r.,
Raštinės tel. 8699 77319, direktoriaus tel. 8699 77521, el. p. ketpm@takas.lt, www.ketvergium.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191790669

Kūrybinių darbų konkursas „Aš čia gyvenu“ 2016 m.

Darbo pavadinimas

Atminimo paminklas Dumpių miške

Švietimo įstaigos pavadinimas:

Klaipėdos r. Ketvergių pagrindinė mokykla

Autorius (-iai)

Vardas, pavardė, klasė, amžius
Pijus Petkevičius, 8 klasė, 14 m.
Laurynas Abrutis, 9 klasė, 15 m.
Laurynas Sekreckis, 9 klasė, 15 m.

Kontaktai:

Mokytojo, vadovo vardas, pavardė
Laima Uktverienė
Tel., elektroninis paštas:
861242353, laimauktveriene@gmail.com

Atminimo paminklas Dumpių miške

Akmuo „Baravykas“ – tai akmeninis paminklas, esantis Klaipėdos rajone, Divilų seniūnijoje, Dumpių miške priklausantis Šernų girininkijai. Šis gamtos paminklas nuo Klaipėdos miesto nutolęs apie 12 km., apie vieną kilometrą iki Klaipėda-Agluonėnai plento. Jį pasiekti galima pėsčiomis arba važiuojant dviračiu. Tai netradicinis gamtos paminklas, nes yra labiau panašus į paminklą (grybo formos) nei į natūralų riedulį. Akmenyje yra iškaltas užrašas vokiečių kalba, skirtas Dumpių miško sodinimui paminėti. Su šio paminklo išskirtine istorija kviečiame susipažinti.

Yra žinomos ir „Baravyko“ atsiradimo aplinkybės. Apie paminklo istoriją papasakojo a. a. lietuvininkė Rūta Kosienė, gimusi 1934 m., gyvenanti Ketvergių kaime. „Aš nesu tų dienų liudininkė, bet apie „Baravyką“ daug pasakojo mano senelė Ilzė Keizerienė. Ji ne vieną pavasarį sodino Dumpių mišką, kuriame žemę nemokamai buvo skyręs Dumpių dvaro savininkas Hilgendorffas. Už savo politinius įsitikinimus jis 1934 m. buvo įkalintas Bajoruose. Šis žmogus nukalė iš akmens paminklą - „grybą“.

Dumpių dvaro istorija yra žinoma nuo 1636 m. Dvaro įsigijimą liudijančiame rašte parašyta, kad pavaldinys, Martenas Dumpff'as, iš kurfiursto Friedricho Didžiojo išsinuomojo žemės sklypą. Nuo pirmojo nuomininko pavardės kildinamas ir Dumpių vietovardis. Valdos savininkai dažnai keitėsi. Paskutinis bene geriausiai žinomas dvaro savininką, buvo Carl'as Gustav'as Hilgendorff'as, gyvenęs apie 1845–1936m. 1906 m. vasarą iš Karaliaučiaus bankininko Wilhelmo Gleinigo pirko 550 ha ploto ūkį. Pirmojo pasaulinio karo metais dvaras niokojimų beveik nepatyrė. Tarpukariu dvaras atsigavo ir net suklestėjo. Sūnaus Heinricho Hilgendorff'o (gyv. 1900–1979m.) teigimu, po Antrojo pasaulinio karo dvaras buvo nugyventas jame įsteigus tarybinį ūkį. 1977 m. gruodžio 30 dieną atvira ugnimi bekaitinant užšalusius vamzdžius, įsiplieskė gaisras, dvaras sudegė iki pamatų.

Pagal sūnaus liudijimą, 1917 m. Carl'as Gustav'as Hilgendorff'as prie jau esamo 10 ha miško prisidūrė 60 ha prastos žemės sklypą ir jį apšodino pušimis, ąžuolais bei beržais. 1917–1928 m. apšodintoji dalis vadinama Dumpių mišku.

Akmens „Baravyko“ sumanytojas - Carl'o Gustav'o Hilgendorff'o sūnus Heinrich'as Hilgendorff'as. Lietuvos Respublikos laikais jam teko ragauti kalinio duonos. Heinrichas buvo politinis kalnys, nuteistas už politinę veiklą 1934 m. Kalėjo Bajorų kalėjime (Kretingos priemiestis) . Kameroje buvo kartu su trimis ilgiems metams nuteistais ir dviem, kuriems bausmė buvo paskirta visam gyvenimui, kaliniais. Kadangi politiniai kaliniai neprivalėjo dirbti, todėl jis, turėdamas daug laisvo laiko, sugalvojo savo tėvo 1917–1928 metais sodintame miškelyje pastatyti atminimo ženklą. Kadangi, kalėjimo kieme buvo paminklų dirbtuvė, jis iš laikraščių skiaučių pasigamino grybo pavidalo pavyzdį. Gavęs leidimą pasirinkti du mėlyno granito akmenis luitus iš kieme gulėjusių akmenų krūvos, su vienu kalėjusiu akmeniskaldžiu pradėjo darbą. Tačiau po šešių savaičių už 60000 Lt užstatą Heinrich'as buvo paleistas laisvėn ir kalti bei šlifuoti paminklo nebaigė. Paminklo nušlifavimo darbus užbaigė kiti kaliniai. Kai buvo iškalti visi užrašai, esantys paminkle, Heinrich'as į kalėjimo kasą sumokėjo 270,00Lt. Stebina tai, kad, šaltinių teigimu, pro kalėjimo vartus išvežti paminklą praleido. Paminkle iškalti vokiečių filosofo Johano Gotlibo Fichtės žodžiai: „Sodink medį, nors nežinai, kas jo šešėlyje kada šoks. Pagalvok, žmogau, tai tavo protėviai, tavęs dar nepažinę, tau pasodino“. Šitokie nuoširdūs žodžiai priverčia žmogų susimąstyti ir gerai pagalvoti apie amžinąsias vertybes.

Žemiau, priekinėje pusėje, galima įskaityti: „Gepflanzt von C. G. Hilgendorff, 1917–1928“. Šoninėje pusėje, ant „koto“ įrašyta: Kr. K. Bajorai 1934, tai yra Kretingos kalėjimas. Grybas sudėtas iš dviejų dalių: koto ir kepurės. Jo aukštis- 1,10 m, „koto storis“ – 0,4 m, o „kepurės“ plotis apie 1,2m. Kotas stačiakampis, kepurė pusapvalė, priekinė pusė lygi. Jos apatinėje dalyje yra nedidelė duobutė - mova, kad galvutė nenuslystų. „Grybas“ stovi atsuktas į vakarus, į buvusio Dumpių dvaro pusę.

Paminklas išliko iki šių dienų. Jame yra kelios niokojimo žymės: priekyje matomos trys, o užpakalinėje pusėje dvi kulku išskeltos duobutės. Šiame miške tarybiniais metais vykdavo TSRS kariuomenės atsargos kareivių ir karininkų pratybos. Gal tai jų veiklos palikti pėdsakai?

Atminimo akmenį prižiūri ir jo išlikimo istorija domisi bei sklaida rūpinasi Šernų girininkijos darbuotojai ir Ketvergių pagrindinės mokyklos mokiniai. Moksleiviai čia dažnai apsilanko.

Dumpių miško „grybas“, išlaikęs visas karų ir okupacijų negandas, vis dar stovi, ir tikime, kad ilgai stovės.

Kad tik dabarties ir ateities žmonės perskaitytų jame iškaltą užrašą ir susimąstytų...

